اخبار

واکسن «آنفلوآنزا» تاریخ ۲۰۲۴ را تزریق نکنید

این روزها که در آستانه شروع فصل پاییز قرار داریم، بازار خرید واکسن آنفلوآنزا هم داغ شده است اما دقت کنیم این واکسن باید دارای تاریخ مصرف معتبر باشد. محمد هاشمی، سخنگوی سازمان غذا و دارو در گفت‌وگو با مهر در پاسخ به سوالی درباره تاریخ مصرف واکسن‌های آنفلوآنزا گفت: با آغاز فصل پاییز و افزایش تقاضا برای واکسن آنفلوآنزا، تنها واکسن‌های دارای تاریخ مصرف ۲۰۲۵ و ۲۰۲۶ مجاز به تزریق هستند و واکسن‌هایی با تاریخ ۲۰۲۴ نباید استفاده شوند. وی افزود: بخشنامه‌ای در این خصوص به دانشگاه‌های علوم پزشکی و معاونت‌های غذا و داروی سراسر کشور ابلاغ شده است.

هاشمی از هموطنان خواست واکسن را پیش از تزریق بررسی کنند و از تاریخ انقضای درج‌شده روی بسته‌بندی یا ویال آن اطمینان حاصل کنند. سخنگوی سازمان غذا و دارو تاکید کرد: همچنین امکان استعلام اصالت و تاریخ واکسن با اسکن بارکد از طریق سامانه تی‌تک به نشانی mobile.ttac.ir فراهم شده است.

تشکیل اورژانس مسائل شهری و مطالعات جنگ در تهران

رئیس مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران از تشکیل اورژانس مسائل شهری و مطالعات جنگ در پایتخت خبر داد. علی شمسی‌پور در جمع خبرنگاران گفت: مرکز مطالعات شهرداری تهران بیش از ۸۴ گزارش مدیریتی، سیاستی، راهبردی، عملیاتی، افکارسنجی و داده‌کاوی در موضوع جنگ تهیه و ارائه کرده است. وی افزود: علاوه بر این گزارش‌ها، تاکنون دست‌کم ۱۰ نشست علمی تخصصی در حوزه جنگ برگزار شده که نتایج آن در اختیار شهردار تهران قرار گرفته که شهردار تهران نیز این گزارش‌ها را به‌طور مستمر دریافت می‌کند و حسب مورد یا دستور اجرا صادر یا مسؤولیت پیگیری آن را به معاونت‌های مربوط محول می‌کند. شمسی‌پور گفت: برای پیشبرد دقیق‌تر ماموریت‌ها، آیین‌نامه‌های ویژه‌ای در حال تدوین است تا هر معاونت بتواند بر اساس وظایف محوله، اقدامات لازم را انجام دهد. وی تأکید کرد: هدف ما استفاده بهینه از منابع علمی و ارتقای توان عملیاتی مرکز است تا پاسخگوی نیازهای روزمره و استراتژیک مدیریت شهری باشیم. شمسی‌پور از پیشرفت پروژه‌های مطالعاتی شهرداری خبر داد و اظهار داشت: بسیاری از پروژه‌های ما به دستاورد رسیده‌اند و چندین طرح تبدیل به سند شده است. در نتیجه، از دل بسیاری از این پروژه‌ها آیین‌نامه‌های پیشنهادی استخراج می‌کنیم؛ به عنوان نمونه، در حال تدوین دستورالعمل استفاده از مجموعه روددره فرحزاد هستیم. وی درباره روند جذب نیرو در شهرداری تهران گفت: برای جذب نیرو یک کمیته علمی تشکیل داده‌ایم، نیروهایی که جذب می‌شوند باید هم در جنبه علمی و هم در جنبه عمومی در سطح بالایی باشند. بسیاری از نیروهای ما تحصیلات خود را در خارج از کشور گذرانده‌اند.

سرمایه صندوق نوآوری در ۱۴۰۴ به ۲۳ همت رسید

با حمایت معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست جمهوری، سرمایه صندوق نوآوری و شکوفایی در سال ۱۴۰۴ به ۲۳ همت رسید. به گزارش تسنیم، با تلاش دولت و پیگیری‌ها و حمایت معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست‌جمهوری، میزان سرمایه صندوق نوآوری و شکوفایی به ۲۳ همت افزایش یافت که از این رقم حدود ۱۳ همت در سال ۱۴۰۳ از طریق حمایت و پیگیری‌های معاونت علمی تأمین شده است. این رشد اعتباری، نشانه رویکرد تازه دولت در حمایت همه‌جانبه از شرکت‌های دانش‌بنیان و ارتقای جایگاه اقتصاد مبتنی بر نوآوری محسوب می‌شود. کارشناسان معتقدند، تزریق این منابع نه‌تنها فرصت ارائه تسهیلات و سرمایه‌گذاری گسترده‌تر را ایجاد می‌کند، بلکه به عنوان پیشران توسعه فناوری‌های نوین در بخش‌های راهبردی کشور ایفای نقش خواهد کرد. در همین راستا و براساس متن حکم انتصاب دکتر مسعود پزشکیان، رئیس‌جمهور، خطاب به دکتر اصغر نورالله‌زاده، وی به موجب ماده ۱۰ اصلاحی و ماده ۱۲ اساسنامه صندوق و مصوبه هیأت امنای آن، به عنوان «عضو و رئیس هیأت عامل صندوق نوآوری و شکوفایی» منصوب شد. در حکم رئیس‌جمهور، بر تعهد، سوابق ارزشمند و مأموریت‌های محوله برای تحقق اقتصاد دانش‌بنیان، تکمیل زنجیره ایده تا بازار و حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان در چارچوب سند چشم‌انداز، برنامه هفتم پیشرفت و سیاست‌های کلی مقام معظم رهبری تأکید شده است.

۴۷ درصد تصادفات عابران پیاده در بزرگراه‌هاست

اگرچه بارها پلیس راهور از عابران پیاده خواسته برای عبور از عرض معابر از پل‌های عابر پیاده یا گذرگاه‌های مجاز استفاده کنند اما باز هم شاهد آمار بالای جان‌باختگان این گروه از کاربران ترافیکی در تصادفات هستیم. از ابتدای سال ۱۴۰۴ تاکنون، آمار تصادفات عابران پیاده در سطح شهر تهران بر اساس محل وقوع، نشان می‌دهد بزرگراه‌های پایتخت با سهم ۴۷ درصدی در رتبه نخست قرار دارند؛ این خبر را رئیس اداره تصادفات پلیس راهور تهران بزرگ سرهنگ رابعه جوانبخت می‌گوید. از ابتدای سال تاکنون، ۳۸ درصد تصادفات فوتی و ۲۲ درصد تصادفات جرحی پایتخت مربوط به عابران پیاده بوده است. سرهنگ جوانبخت با بیان اینکه معابر اصلی با ۴۵ درصد در جایگاه دوم و سایر معابر با ۸ درصد در رتبه سوم آمار تصادفات عابران پیاده براساس محل وقوع قرار دارند می‌گوید: عابران پیاده نباید تصور کنند وسایل نقلیه همواره متوجه حضور آنها هستند، همچنین این افراد باید برای حفظ ایمنی در ساعات شب از لباس‌های روشن و قابل رؤیت استفاده کرده و از استفاده از هندزفری که مانع شنیدن صدای بوق و هشدارهای محیطی می‌شود خودداری کنند.

گزارش «وطن امروز» درباره رفع ایرادات لایحه کاهش ساعت کاری کارکنان دولت

پنجشنبه سرکاریم؟

فضل‌الله رنجبر — احمدبیگدلی

دیروز با رای مجلس، لایحه اصلاح ماده ۸۷ قانون خدمات کشوری درباره کاهش ساعت کاری کارکنان دولت و تعطیلی پنجشنبه‌ها برای بررسی مجدد به کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی ارجاع شد. نمایندگان مجلس در جلسه علنی روز چهارشنبه به بررسی ایرادات شورای نگهبان در لایحه اصلاح ماده ۸۷ قانون مدیریت خدمات کشوری پرداختند و قرار بر این شد کمیسیون اجتماعی مجلس برای رفع ایرادات و بررسی بیشتر لایحه کاهش ساعات کاری و تعطیلی پنجشنبه‌ها آنگونه که به اقتصاد کشور لطمه‌ای وارد نشود اقدامات کارشناسی لازم را به کار گیرد.

در جریان بررسی ایرادات شورای نگهبان، علیرضا سلیمی عضو هیات رئیسه مجلس و محسن زنگنه عضو کمیسیون برنامه و بودجه اخطار قانونی‌ای را مطرح کردند مبنی بر اینکه اصلاحات اعمال‌شده در این لایحه، ایراد هیات عالی نظارت را رفع نکرده است و باعث تحمیل بار مالی به دولت می‌شود. بر این اساس اخطار به رای مجلس گذاشته شد و با موافقت نمایندگان مجلس، این لایحه برای بررسی بیشتر به کمیسیون اجتماعی ارجاع شد.

علیرضا سلیمی، عضو هیأت رئیسه مجلس در اخطاری، اصلاحات کمیسیون اجتماعی در این لایحه را باعث تحمیل بار مالی به دولت دانست و گفت مغایر سیاست‌های کلی نظام است. همچنین علی بابایی‌کارنامی، رئیس کمیسیون اجتماعی در پاسخ به این اخطار با یادآوری روند رسیدگی به این لایحه، گفت: در این لایحه کاهش ساعات کاری کارکنان دولت از ۴۴ به ۴۲،۵ ساعت پیش‌بینی شده بود که در نهایت به مجمع تشخیص مصلحت نظام ارجاع شد. مجلس یازدهم ساعات کاری کارکنان دولت را به میزان ۴۰ ساعت تصویب کرده بود که مغایر اصل ۱۱۰ قانون اساسی تشخیص داده شد، چون مغایر با اصل ۷۵ به معنای بار مالی برای دولت بود.

وی افزود: در این اصلاحیه، بار مالی به دولت تحمیل نمی‌شود و دولت نیز در جلسات کمیسیون با آن موافقت کرد.

نماینده مجلس بیان کرد: کمیسیون اجتماعی در اصلاحات خود، روزهای کاری کارکنان دولت را شنبه تا چهارشنبه تعیین کرده چون اکنون وضعیت کشور به گونه‌ای شده که دولت به یکباره تعطیلی اعلام می‌کند و این باعث بی‌نظمی شده است؛ از سوی دیگر در حال حاضر نیمی از استان‌های کشور به صورت خودجوش پنجشنبه‌ها را تعطیل کرده‌اند، لذا با تصویب اصلاحات کمیسیون اجتماعی، نظم‌دهی شده و در عین حال ساعت کاری کارکنان نیز به ۴۲،۵ ساعت کاهش پیدا می‌کند. محسن زنگنه، عضو کمیسیون آیین نامه داخلی مجلس نیز در اخطاری گفت: این اصلاحات باعث افزایش هزینه‌های دولت می‌شود و خلاف سیاست‌های کلی برنامه هفتم است؛ این رفت و برگشت‌ها به مجمع باعث اتلاف وقت می‌شود و متن حاضر نیز قطعا مورد مخالفت مجمع قرار می‌گیرد، از این رو لازم است این گزارش به کمیسیون اجتماعی بازگردد تا اصلاح شود.

ابراهیم عزیزی، نماینده تهران نیز در اخطاری گفت: اصلاحات کمیسیون خلاف سیاست‌های کلی نظام است و مجلس نمی‌تواند بر آن اصرار کند. مجتبی یوسفی، نماینده اهواز نیز در اخطار دیگری گفت: در این اصلاحیه، تکلیف برخی دستگاه‌های خدمات‌رسان همچون اورژانس، بانک‌ها و شهرداری‌ها مشخص نشده است. بعد از موافقت مجلس با ارجاع این لایحه به کمیسیون اجتماعی برای بررسی مجدد، بابایی‌کارنامی، رئیس کمیسیون اجتماعی در تذکری گفت: با این تصمیم، عملا تعطیلی کارمندان از بین می‌رود. من باید در حوزه انتخابیه خود به مردم توضیح دهم چرا مجلس با تعطیلی آنها مخالفت کرده است. محمدباقر قالیباف، رئیس مجلس نیز در پاسخ به این تذکر گفت: ما در مجلس مصالح کلی کشور را مدنظر داریم و نباید رفتارهای منطقه‌ای و قشری داشته باشیم. ما هم اکنون در تحقق رشد ۸ درصدی در کشور مشکل داریم و نباید به این مشکلات دامن بزنیم.

■ اصلاح لایحه تعطیلی پنجشنبه‌ها با نظارت مجمع تشخیص

فضل‌الله رنجبر، سخنگوی کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی در این باره دیروز به «وطن امروز» گفت: همانطور که اعلام شد بحث تعطیلی پنجشنبه‌ها و کاهش ساعات کاری کارکنان دولت امروز (چهارشنبه) در صحن علنی مجلس به دلیل ارائه برخی پیشنهادات توسط نمایندگان مجلس به کمیسیون اجتماعی برای بررسی بیشتر و رفع برخی ایراداتی که به آن گرفته‌اند عودت داده شد.

وی با بیان اینکه دیروز در دیدار با آیت‌الله لاریجانی‌آملی، رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام، موضوع تعطیلی پنجشنبه‌ها با جزئیات آن مطرح شد گفت: قرار است کمیسیون اجتماعی مجلس با کسب نظر برخی اعضای هیات نظارت مجمع تشخیص مصلحت اصلاحاتی را در این لایحه انجام دهد و پس از آن دوباره به صحن علنی مجلس بازگردد تا بعد از موافقت دوباره نمایندگان مجلس برای رای نهایی به مجمع برود.

رنجبر در پاسخ به اینکه به نظر شما پس از رفع ایراداتی که برخی نمایندگان مجلس به لایحه تعطیلی پنجشنبه‌ها می‌گیرند آیا احتمال دارد امسال پس از رفع اشکالات آن، این لایحه به قانون تبدیل شود، افزود: لایحه تعطیلی پنجشنبه‌ها چون با مخالفانی از نمایندگان مجلس همراه است کار آسانی نیست، چرا که تعدادی از آنها کاهش ساعات کاری کارکنان دولت را مغایر سیاست‌های کلی نظام و قوانین مربوط به توسعه بخش تولید و حمایت از سرمایه‌گذاری در کشور عنوان می‌کنند و معتقدند رشد ۸ درصدی اقتصاد عملا با تعطیلی پنجشنبه‌ها تحقق نمی‌یابد اما نظر موافقان این لایحه این است که اکنون نیز پنجشنبه‌ها به نوعی تعطیل است و از لحاظ راندمان کاری نیز با توجه به یک هفته کار بی‌تردید بهره‌وری آنچنانی حاصل نمی‌شود. بنابراین بهتر است به منظور توسعه بخش گردشگری داخلی و سلامت روحی - روانی کارکنان دولت با ماندن ۲ روز در کنار خانواده، با این لایحه موافقت شود.

وی در ادامه گفت: اینکه رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام موافقت کرده است با کسب نظر برخی اعضای هیات نظارت این مجمع در کنار اعضای کمیسیون اجتماعی مجلس، ایرادات لایحه کاهش ساعات کاری کارکنان دولت و تعطیلی پنجشنبه‌ها رفع شود، جای امیدواری است که طی ماه‌های آینده پس از رفع ایراد و اشکالات چنین لایحه‌ای، ان‌شاءالله موضوع تعطیلی پنجشنبه‌ها با موافقت نمایندگان مجلس در صحن علنی و تایید مجمع تشخیص مصلحت نظام به سرانجام برسد.

احمد بیگدلی، دیگر عضو کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با «وطن امروز» درباره ارجاع مجدد لایحه کاهش ساعت کاری کارکنان دولت برای رفع ایرادات آن به این کمیسیون اظهار داشت: با آنکه قرار بود امسال تعطیلی پنجشنبه‌ها و کاهش ساعات کاری کارمندان اتفاق بیفتد و این موضوع با حضور نمایندگان دولت در جلسات مختلف به نتیجه رسیده بود ولی نمایندگان مجلس پس از بررسی ایرادات شورای نگهبان در این لایحه تشخیص دادند اجرای آن خلاف سیاست‌های کلی رشد اقتصادی کشور است و برخی موارد که دارای اشکالات است مجددا باید مورد بررسی دقیق قرار گیرد.

وی با بیان اینکه این لایحه قبلا با رای نمایندگان مجلس به مجمع تشخیص مصلحت نظام رفته بود و پس از بررسی مجمع دوباره به مجلس عودت داده شد و ایرادات آن رفع شد، افزود: اکنون نیز چنین لایحه‌ای به دلیل برخی ایرادات با مخالفت نمایندگان مجلس مواجه شده است و مجددا به کمیسیون اجتماعی مجلس ارجاع شده تا ایرادات آن رفع شود. کمیسیون اجتماعی مجلس نیز از امروز برای رفع ایرادات آن وارد عمل می‌شود تا پس از بررسی کامل و رفع اشکالات و ایرادات، دوباره به صحن مجلس برگردد و سپس برای رای نهایی به مجمع تشخیص مصلحت تقدیم شود.

عضو کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی یکی از ایرادهای این لایحه از سوی برخی مخالفان تعطیلی پنجشنبه‌ها را بحث کاهش ساعات کاری کارکنان دولت دانست که نمایندگان مجلس معتقدند با کاهش ساعات کاری کارکنان دولت، تحقق رشد ۸ درصد اقتصادی ناممکن خواهد بود اما طی بررسی‌های کارشناسی به عمل آمده در این باره، مشخص شده است کاهش ساعات کاری کارکنان دولت بهره‌وری ایجاد نمی‌کند و این ارتقای کیفیت کار است که موجب رشد بهره‌وری می‌شود. البته اظهارنظرهای متفاوتی نسبت به این موضوع از سوی نمایندگان مجلس مطرح است و باید ایراداتی که به این لایحه گرفته می‌شود رفع شود. وی افزود: با این تفاسیر بعید است به این زودی‌ها تعطیلی پنجشنبه‌ها به صورت رسمی و قانونی عملیاتی شود.

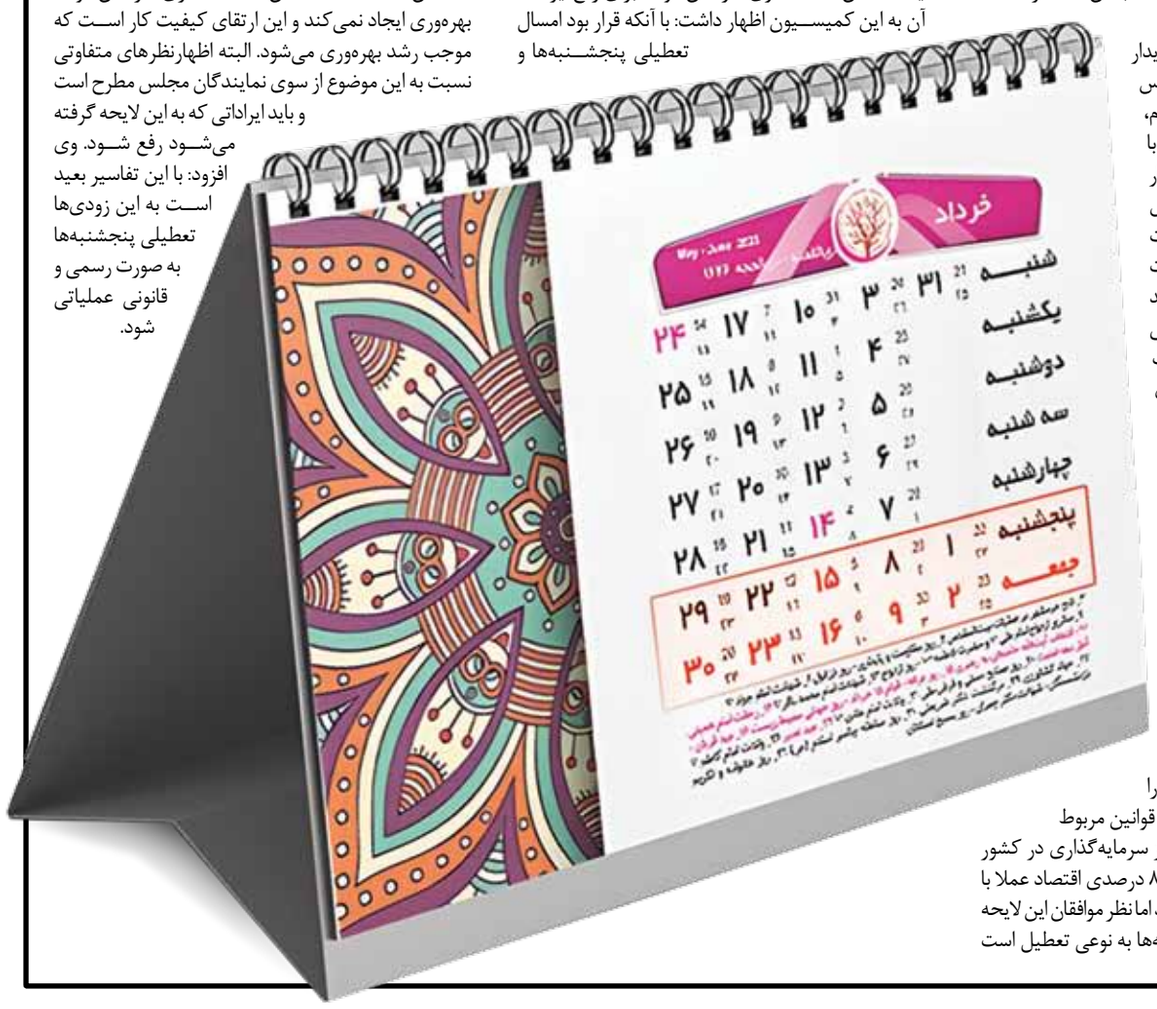

۴ هزار کودک کار در تهران ساماندهی شدند

کاهش محسوس کودکان خیابانی

با آنکه طی سال‌های گذشته در اغلب چهارراه‌ها و معابر پایتخت کودکان زیادی با فروش گل، فال یا بعضا به عنوان تمیزکننده شیشه خودروها خیابان‌ها را سد می‌کردند اما اکنون با اقدامات انجام‌شده از سوی برخی نهادها چون سازمان بهزیستی و شهرداری برای ساماندهی این کودکان، تعداد آنها کمتر شده است. رئیس سازمان بهزیستی ضمن تشریح اقدامات این سازمان برای ساماندهی کودکان خیابانی و چالش‌های پیش رو، از کاهش محسوس تعداد کودکان خیابانی در تهران خبر داد.

سیدجواد حسینی با اشاره به فعالیت‌های گسترده این سازمان از سال ۱۳۵۹، اظهار کرد: سازمان بهزیستی در ابتدای شروع فعالیت خود در سال ۱۳۵۹ حدود ۸ فعالیت را برعهده داشت که اکنون به ۱۷۰ محور فعالیت، در حوزه‌های مختلف اجتماعی رسیده است که یکی از محورهای این فعالیت مربوط به آسیب‌های اجتماعی و کودکان است که سازمان هم در زمینه مهارت‌آموزی، اشتغال، آموزش و نگهداری از کودکان و آسیب‌های کودکان کار و خیابان فعالیت می‌کند.

وی با تاکید بر اینکه دست‌کم ۵۰ درصد کودکان کار ایرانی هستند، درباره تعداد خدمات‌گیرندگان تصریح کرد: طبق آمار سال ۱۴۰۳، حدود ۱۲ هزار و ۶۶۳ پرونده فعال در حوزه کودکان کار ثبت شده که از این تعداد، ۹۸۹۷ نفر در مراکز روزانه و ۲۷۶۶ نفر در مراکز نگهداری تحت پوشش بودند.

حسینی با بیان اینکه آنچه تحت عنوان «کودکان کار» شناخته می‌شود، تنها منحصر به کودکان خیابانی نیست، توضیح داد: بخش زیادی از این کودکان در مزارع، کوره‌های آجرپزی و کارگاه‌ها و سایر اماکن مشغول به کار هستند که معمولاً مورد غفلت قرار می‌گیرند، در حالی که هنگام صحبت از کودکان کار، بیشتر توجه‌ها به کودکان خیابانی جلب می‌شود. رئیس سازمان بهزیستی با بیان اینکه در سازمان ۲ نوع مرکز شامل «مراکز نگهداری» و «مراکز روزانه» برای حمایت از این کودکان وجود دارد، به ساختار حمایتی سازمان بهزیستی در این زمینه پرداخت و گفت: در حال حاضر ۳۶ مرکز نگهداری وجود دارد که ۱۸ مرکز دولتی و ۱۸ مرکز غیردولتی هستند، علاوه بر این، ۵۱ مرکز روزانه آموزشی، حمایتی و توانمندسازی نیز برای کودکان فعال هستند که به طور کلی سیاست سازمان بهزیستی، چه در حوزه کودکان، چه زنان و چه سالمندان، هدایت این افراد به مراکز روزانه است؛ به عبارتی از بخش مقیم بودن و شبانه‌روزی به سمت مراکز روزانه حرکت کنند.

حسینی با تأکید بر اینکه رویکرد سازمان بهزیستی «خانواده‌محوری» است، تصریح کرد: با رویکرد خانواده‌محوری افراد در مراکز روزانه، در طول روز خدمات دریافت می‌کنند و شب به خانواده خود بازمی‌گردند و ارتباط با خانه قطع نمی‌شود. وی همچنین افزود: از اواخر سال ۱۴۰۲ و اوایل سال ۱۴۰۳ در تهران با هماهنگی نهادهایی مانند دادستانی، دادگستری و شهرداری، فرآیند ساماندهی کودکان خیابانی با سرعت بیشتری دنبال شده، لذا از اواخر ۱۴۰۲ به طور محسوسی کودکان خیابانی در تهران کاهش یافته است، به طوری که در تهران ۴۰۰۰ کودک در این طرح، ساماندهی شده‌اند که یکی از کانون‌هایی که در این زمینه بسیار کمک‌کننده بوده «مرکز شوق زندگی» بوده است. وی افزود: در قانون وظایف و تکالیفی برای سازمان بهزیستی در زمینه ساماندهی کودکان کار و خیابانی در نظر گرفته شده است اما امکانات، ساختار و اعتبارات موجود، متناسب با این وظایف نیست. از سوی دیگر هنوز آنچنان که بایسته و شایسته است از ظرفیت سمن‌ها در بحث کودکان خیابانی استفاده نکرده‌ایم و استراتژی کنونی سازمان بهزیستی این است که به این سمت پیش برویم.

ماجرا ژئوپلیتیک است، نه ایدئولوژیک

نگاه

ادامه از صفحه اول

پوتین سیاستمداری بود که روزگاری از جمله چهره‌های برجسته جریان غرب‌گرای شوروی بود و در گروه بوریس یلتسین، رهبر روسیه پس از فروپاشی شوروی عضویت داشت و مشق سیاست می‌کرد. او با دست شستن روسیه از ایدئولوژی مارکسیسم انتظار توجه غرب را داشت اما هر چه سیاست کرد، نتوانست خود را به حلقه اصلی جریان غرب نزدیک کند و همواره دیگری غیرقابل اعتماد ماند. او با پیشروی روزاروز ناتو به مرزهای خود کم‌کم فهمید ماجرا اساسا ژئوپلیتیک است، نه ایدئولوژیک. مشکل غرب وجود چرخ قدرت است؛ چرخش‌های ایدئولوژیک او را از تخاصم منصرف نمی‌کند.

اکنون به تاریخ برگردیم! غرب مدرن در الگوهای رفتاری متاخر خود موانع ژئوپلیتیک را معمولاً با تغییر حکومت کنار نمی‌زند، بلکه ساعی است با تغییر اندازه کشورها و شکستن واحدهای مقاوم، ظرفیت شکل‌گیری قدرت‌های مستقل و توانمند را از اساس بشکنند.

ماجرای حمله نظامی آمریکا و ناتو به یوگسلاوی سابق، یکی از نمونه‌های تاریخی این مدعاست. روند فروپاشی این کشور از تابستان ۱۳۷۰ خورشیدی آغاز شد و به تشکیل رشته‌ای از کشورهای کوچک انجامید. اوج مداخله قهری، بمباران ناتو در بهار ۱۳۷۸ بود. این عملیات‌ها بیش از هر چیز، مانع قدرتمند ژئوپلیتیک یکپارچگی بالکان را از میان برداشت.

سودان نمونه دیگری است بر این مدعا که غرب در نظام محاسباتی خود، کشورهایی را که مانع ژئوپلیتیک قلمداد می‌کند، از بنیان نابود می‌کند. در سودان پس از فرآیند طولانی، جدایی جنوب در سال ۱۳۹۰ خورشیدی رسمی شد. یک کشور پرمساحت آفریقایی، به ۲ موجودیت کوچک‌تر تقسیم و معادلات انرژی، آب و مرز دگرگون شد. در این ماجرا باز هم مهندسی ژئوپلیتیک، نه مباحثه ایدئولوژیک در جریان بود.

لیبی هم نمونه دیگر همین ماجراست. قطعنامه ۱۹۷۳ شورای امنیت در سال ۱۳۸۹ خورشیدی راه را برای منطقه پرواز ممنوع و عملیات ناتو باز کرد و نتیجه‌اش چیزی نبود جز نابودی یک واحد ژئوپلیتیک مستقل؛ هرچند در این ماجرا حمایت از غیرنظامیان شعار حمله‌کنندگان نظامی بود.

سوریه نمونه آخر این ماجراست. از اواخر اسفند ۱۳۸۹ خورشیدی به بعد، سوریه به میدان رقابت بازیگران متعدد داخلی و خارجی بدل شد و امروز یک واحد سیاسی به چند پهنه کنترل متعدد تجزیه شده است. سوریه آزمایشگاهی در جریان برای نابودی یک جغرافیای سیاسی است. جایی که غرب ابتدا برای آن بسته دموکراسی پیشنهاد می‌داد اما امروز چیزی جز حضور یک تروریست تکفیری به عنوان حاکم با نقشه‌ای در حال تجزیه برای مردم به ارمغان نیاورده است.

از استعمار کلاسیک تا روزگار مداخله نظامی آن هم به نام حقوق بشر، غرب در تعریف دوست و دشمن دقیقاً بر همین مبنا حرکت کرده است. غربیان هر آنچه را در مسیر تضمین منابع و منافع‌شان، «مانع ژئوپلیتیک» ایجاد کند، دشمن فرض می‌کنند. هرچند این منابع و منافع در مالکیت جغرافیای سیاسی دیگری باشد. برای فهم این منطق، کافی است نقشه را روی میز بگذاریم و به گذشته نه‌چندان دور بنگریم. قرن ۱۹، رقابت انگلیس و روسیه بر سر آسیای میانه و ایران مشهور به بازی بزرگ به تقسیم مناطق نفوذ در ایران در توافق ۱۹۰۷ انجامید؛ توافقی که عملاً شمال ایران را به نفوذ روسیه و جنوب را به نفوذ بریتانیا سپرد و میان‌شان «منطقه بی‌طرف» تعریف کرد، بی‌آنکه اصولاً از ایران نظرخواهی شود. این یعنی پرونده «ایران به مثابه مانع ژئوپلیتیک» قدمتی به درازای تاریخ معاصر دارد و طرح تجزیه آن هم بارها در دستور کار قرار گرفته است. جدایی هرات و بسیاری از مناطق دیگر شاهدی است بر همین مدعا.

ایران امروز هم همچون دیروز روی محور ژئوپلیتیک قرار دارد. یک سویش دریای کاسپین و سوی دیگرش خلیج فارس و تنگه هرمز که شاهراه حیاتی انرژی جهان است و عمده جریان نفت و گاز عبوری از آن راهی بازارهای آسیا می‌شود، قرار دارد. بدیهی است هر اختلالی در این گلوگاه، توازن قوا را در کل اقتصاد سیاسی جهان تکان می‌دهد.

پس اگر «غرب» با ایران مناقشه دارد، بیش و پیش از هر چیز، مساله ژئوپلیتیک است. ایده‌ها تا آنجا مهمند که توان سازمان‌دهی قدرت و تثبیت جغرافیای سیاسی مستقل را داشته باشند، در غیر این صورت، کسی به شعار بی‌نیرو کاری ندارد. ماجرای مخالفت‌شان با انقلاب اسلامی هم از همین رو است.

ایران کوهی است که تندبادها نمی‌لرزاندش، رودی است که اگر مسیرش را ببندند، راه تازه می‌جوید، درختی است که فصل سرد، برگش را نمی‌ریزد، چرا که سرو است. هدف دشمن در برابر ایران که مانع ژئوپلیتیک او است، زدودن جغرافیای سیاسی ایران است، نه فقط تغییر یک دولت یا عقب نشاندن یک شعار. از همین رو است که در روزها و ماه‌ها و سال‌های پیش رو، باید به شعور ژئوپلیتیک پناه برد، چرا که نگهداری نقشه که بستر نگارش متن است، امروز اولویت اساسی ایرانیان است. نقشه را نگه داریم، متن را هم نگه داشته‌ایم.